

Arbetsmarknadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till Arbetsmarknadsnämnden

Datum:
2021-10-06

Diarienummer:
AMN-2021-00289

Handläggare:
Henrik Hamnquist Larsson, Karin Reuter Dahl

Yttrande över remiss av Vissa lagförslag med anledning av en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet (Ds 2021:27)

Förslag till beslut

Arbetsmarknadsnämnden beslutar

1. **att** avge yttrande till Arbetsmarknadsdepartementet enligt ärendets bilaga 1.

Ärendet

Regeringen har genom arbetsmarknadsdepartementet bjudit in Uppsala kommun att lämna synpunkter på förslagen eller materialet i aktuell promemoria, Ds 2021:27. Promemorian innehåller ett antal författningsförslag samt en beskrivning av inriktningen av den framtida arbetsmarknadspolitiska verksamheten vilken innefattar bland annat introduceringen av en ny arbetsmarknadspolitisk insats, förmedlingsinsats.

De föreslagna lagändringarna berör inte kommunen direkt. Samtidigt väntas införandet av förmedlingsinsatser påverka både kommunens arbetsmarknadsverksamhet och myndighetsutövning inom ramen för ekonomiskt bistånd. Konsekvenser som beskrivs i remissvaret.

Beredning

Ärendet har beretts av arbetsmarknadsförvaltningen.

Barn-, jämställdhets- och näringslivsperspektiven bedöms inte vara relevanta med föreliggande förslag, det vill säga att avge ett yttrande till Arbetsmarknadsdepartementet.

Föredragning

Promemorian innehåller ett antal författningsförslag som framför allt handlar om att säkerställa ett effektivt informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och framtida leverantörer av förmedlingstjänster.

Förmedlingsinsatserna kommer innefatta både matchande och rustande insatser och kommer i huvudsak att utföras av leverantörer som anskaffas av Arbetsförmedlingen genom upphandling eller inom ramen för valfrihetssystem. Arbetsförmedlingen kommer att ansvara för myndighetsutövning och den arbetssökandes sammanhållna planering. Arbetsförmedlingens ansvar för samverkan poängteras. Myndigheten kommer också att ansvara för anskaffning och kontroll av leverantörer.

Uppsala kommun gör bedömningen att samverkan på individnivå mellan Arbetsförmedlingen och Uppsala kommun inte är tillräcklig och de förslag som presenteras i promemorian åtgärdar inte dessa brister. Istället finns risken att samverkan försvåras ytterligare i och med Arbetsförmedlingens fokus på sin myndighetsutövande roll och på anskaffningen av externa leverantörer. Reformeringen riskerar därför att leda till att Arbetsförmedlingen, istället för att utveckla samarbetet med kommunen, tvärtom begränsar sitt deltagande i befintliga samarbeten eller externt finansierade projekt vilket särskilt skulle drabba de grupper som står längre från arbetsmarknaden. Kommunens behov av aktuell information om den arbetssökandes planering och aktivitet för att kunna fullgöra sitt lagstadgade uppdrag och bedöma rätten till bistånd säkerställs inte heller. Uppsala kommuns synpunkter utvecklas ytterligare i yttrandet, bilaga 1.

I promemorian uttrycks även att regeringen vill förbättra och tydliggöra kommunens möjligheter att ingå olika typer av samarbeten med Arbetsförmedlingen, samarbeten som även kan innefatta ersättning från Arbetsförmedlingen för kommunala insatser. Samtidigt avser regeringen inte att gå vidare med de förslag i SOU 2020:41 som syftar till att underlätta för kommuner att vara utförare av arbetsmarknadspolitiska insatser åt Arbetsförmedlingen i konkurrens med privata aktörer.

Promemorian kan läsas i sin helhet [här](#).

Ekonomiska konsekvenser

Inga konsekvenser med föreliggande förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 6 oktober 2021.
- Bilaga 1, Yttrande över remiss av Vissa lagförslag med anledning av en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet
- Bilaga 2, Missiv Ds 2021.27

Arbetsmarknadsförvaltningen

Lena Winterbom
Förvaltningsdirektör

Datum: 2021-09-30
Diarienummer: AMN-2021-00289

Arbetsmarknadsdepartementet
A2021/01723
a.remissvar@regeringskansliet.se

Handläggare:
Henrik Hamnquist Larsson, Karin Reuterdahl

Yttrande över remiss av Vissa lagförslag med anledning av en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet (Ds 2021:27)

Uppsala kommun vill lämna följande synpunkter på departementsskrivelsen Ds 2021:27.

Sammanfattning

- Uppsala kommun har inga synpunkter på författningsförslagen utifrån att det under avsnitt 9.5. konstateras att lagändringarna i sig inte medför några konsekvenser för kommunerna.
- Samverkan på individnivå mellan Arbetsförmedlingen och Uppsala kommun är inte tillräcklig. De förslag som presenteras åtgärdar inte dessa brister.
- Kommunen har behov av aktuell och tillförlitlig information om individens planering och aktivitet hos Arbetsförmedlingen för att fatta korrekta beslut enligt socialtjänstlagen.
- Uppsala kommun bedömer att införandet av förmedlingsinsatser kan fungera väl för arbetssökande som står närmare arbetsmarknaden men riskerar att fungera sämre för individer som står längre ifrån arbetsmarknaden och som har störst behov av en sammanhållen planering.
- Uppsala kommun är positiv till att promemorian betonar vikten av Arbetsförmedlingens lokala närvaro.
- De förslag som är ämnade att underlätta utbyte av känslig information är i första hand inriktad på att Arbetsförmedlingen ska kunna fullgöra sitt uppdrag avseende myndighetsutövning och kontroll av leverantörer.
- Det finns en oro för att kommunen inte kommer att kunna erbjuda anpassade insatser och insatser i samverkan med Arbetsförmedlingen till individer som är beviljade förmedlingsinsatser.

Författningsförslag

Uppsala kommun har inga synpunkter på författningsförslagen, särskilt inte utifrån att det under avsnitt 9.5. konstateras att lagändringarna i sig inte medför några konsekvenser för kommunerna.

Samverkan

Promemorian poängterar Arbetsförmedlingens ansvar för samverkan med kommunen såväl i individärenden som i utformningen av olika arbetsmarknadspolitiska insatser. Arbetsförmedlingen har dock redan detta uppdrag. I myndighetens regleringsbrev för 2021 påtalas att Arbetsförmedlingen ska ”säkerställa en operativ samverkan med kommuner i individärenden”. Samverkansansvaret gäller särskilt för unga och för personer som riskerar långtidsarbetslöshet. Samverkan på individnivå mellan Arbetsförmedlingen och Uppsala kommun är otillräcklig utifrån kommunens behov och promemorian lämnar inga förslag på hur dessa brister ska åtgärdas. Istället ser kommunen en risk att samverkan försvåras ytterligare när Arbetsförmedlingen får mer utav en myndighetsutövande och kontrollerande funktion samtidigt som fler arbetssökande deltar i insatser anordnade av fristående aktörer.

Kommunen har ett lagstadgat ansvar att enligt socialtjänstlagen utreda den enskildes rätt till bistånd för sin försörjning och för sin livsföring i övrigt. Det vanligaste försörjningshindret för personer och familjer i behov av ekonomiskt bistånd är arbetslöshet vilket innebär att kommunen och Arbetsförmedlingen har en stor gemensam målgrupp. Enligt 4 kap. 1 § 2 st socialtjänstlagen har ”[d]en som inte kan försörja sig men som kan arbeta [...] rätt till försörjningsstöd enligt första stycket om han eller hon står till arbetsmarknadens förfogande.” Det är såldes stadgat i lag att kommunen i samband med ansökan om ekonomiskt bistånd måste utreda huruvida den enskilde står till arbetsmarknadens förfogande. De system och kanaler för informationsöverföring som idag finns (SSBTEK och Arbetsförmedlingens myndighetstelefon) är inte tillräckliga och tillförlitliga. Dessa brister har tidigare kompenserats av möjligheten till en personlig kontakt med handläggare på Arbetsförmedlingen. Uppsala kommun ser en risk att socialsekreterare framöver kommer att få ännu svårare att snabbt få information för en korrekt biståndsbedömning.

Inriktningen för en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet

Uppsala kommun bedömer att införandet av förmedlingsinsatser kan fungera väl för arbetssökande som står närmare arbetsmarknaden och som är i behov av just kortare rustande och/eller matchande aktiviteter för att etablera sig på arbetsmarknaden. Kommunen är dock oroad över att personer som står längre ifrån arbetsmarknaden riskerar att bli utan adekvat stöd. Målgruppen för förmedlingsinsatser är bred och exempelvis uttrycker departementet att även personer med funktionsvariationer kan beviljas förmedlingsinsats. Uppsala kommun ser en svårighet med att införa ett resultatbaserat ersättningsystem som även ger incitament för fristående aktörer att arbeta med arbetssökande som står långt ifrån arbetsmarknaden. Detta eftersom den resultatbaserade ersättningen, även om den är generös, kan förväntas att betalas ut först efter lång tid.

Idag finns strukturer för samverkan på såväl strategisk som på individnivå för personer som står längre från arbetsmarknaden och som Uppsala kommun menar att viktiga att värna och utveckla. Här vill kommunen lyfta fram de samarbeten som idag sker inom samordningsförbundet Uppsala län, Krami Uppsala, överenskommelse om flerpartssamverkan, det lokala arbetsmarknadsrådet och gemensam medverkan i projekt finansierade av Europeiska socialfonden (ESF). Det finns en betydande osäkerhet från kommunens sida gällande huruvida individer som beviljas en förmedlingsinsats därigenom diskvalificeras från deltagande i kommunala arbetsmarknadsinsatser eller arbetsmarknadsprojekt finansierade av exempelvis ESF. Kommer kommunen att kunna fortsätta att bygga upp lokala jobbspår eller erbjuda individuellt anpassade insatser vid sidan av ordinarie SFI? Uppsala kommun ser också en risk för att Arbetsförmedlingen tolkar sitt myndighetsutövande ansvar alltför snävt och begränsar sin medverkan i viktiga samarbeten.

Service i hela landet

Uppsala kommun är positiv till att promemorian betonar vikten av lokal närvaro. Kommunen ser behov av att Arbetsförmedlingens lokala service utökas i Uppsala, dels geografiskt i samband med Statens servicecenters kommande etablering i Gottsunda, dels kvalitativt. Den service som arbets sökande idag kan få på Statens servicecenter i Uppsala är begränsad och motsvarar inte det behov av individbaserat stöd som många arbetssökande har.

Sekretess och tystnadsplikt inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten

De lagändringar som avser ett effektivt informationsutbyte med respekt för den personliga integriteten bedömer kommunen främst är avsedda att underlätta för Arbetsförmedlingen respektive leverantörerna att fullgöra sina respektive uppdrag. För Arbetsförmedlingen avser ändringarna att möjliggöra en effektiv myndighetsutövning samt att anskaffa och kontrollera fristående leverantörer. Samtidigt innebär presumtionen om offentlighet möjligen att något fler uppgifter som rör enskilda kan komma att lämnas ut från Arbetsförmedlingen till kommun, jämfört med vad som är fallet i dag. Som påtalas ovan är kommunen beroende av aktuell och tillförlitlig information om den arbetssökandes planering och aktivitet för att kunna fullgöra sitt lagstadgade uppdrag gällande bedömning av rätten till ekonomiskt bistånd. Och för att kunna erbjuda den enskilde rätt stödinsatser behövs smidiga kontaktvägar och en fungerande samverkan mellan den enskilde, kommunen, arbetsförmedlingen och eventuell leverantör.

Konsekvenser för kommunen

Promemorian uttrycker att kommunens förutsättningar att delta i utformningen av utförandet av den statliga arbetsmarknadspolitiken ska förbättras. Uppsala kommun ser positivt på möjligheten för kommunen att ingå samarbeten med Arbetsförmedlingen gällande gemensamma målgrupper och kunna få ersättning för utförande av arbetsmarknadspolitisk verksamhet. Uppsala kommun är dock oroad över att besked dröjer gällande hur såväl kommunens deltagande som den statliga ersättningen kan komma att se ut framöver. Osäkerheten över vem som kan beviljas en förmedlingsinsats samt om en förmedlingsinsats kan kombineras med till exempel deltagande i Krami gör det svårt att på förhand förutse de faktiska konsekvenserna för

kommunen och för den arbetssökande. I väntan på besked finns det en risk för att Arbetsförmedlingens prioriterade målgrupp, de personer som står långt ifrån arbetsmarknaden, inte får den sammanhållna planering och de insatser som de har behov av.

Arbetsmarknadsnämnden

Mohamad Hassan
Ordförande

Lotta von Wowern
Sekreterare

Arbetsmarknadsdepartementet

Remiss av Vissa lagförslag med anledning av en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet (Ds 2021:27)

Remissinstanser

1. Academedia AB
2. Akademikerförbundet SSR
3. Akavia
4. Alea Kompetenshöjning AB
5. Allgencia AB
6. Almega
7. Almega, kompetensföretagen
8. Almega, utbildningsföretagen
9. Arbetsförmedlingen
10. Arbetsgivarverket
11. Arbetsmiljöverket
12. Arboga kommun
13. Arvidsjaur kommun
14. Arcus Utbildning & Jobbförmedling AB
15. Bollnäs kommun
16. Botkyrka kommun
17. Centrala studiestödsnämnden
18. Coompanion
19. Delaktighet Handlingskraft Röreslefrihet (DHR)
20. Delegationen mot segregation
21. Delegationen för unga och nyanlända till arbete (Dua)
22. Diskrimineringsombudsmannen
23. Ekobrottsmyndigheten

24. Ekonomistyrningsverket
25. Elevernas riksförbund
26. Entreprenörskapsforum
27. Eskilstuna kommun
28. Fagersta kommun
29. Filipstads kommun
30. Flens kommun
31. Folkbildningsrådet
32. Forum – Idéburna organisationer med social inriktning
33. Fremia
34. Funktionsrätt Sverige
35. Företagarna
36. Försvarmakten
37. Försäkringskassan
38. Förvaltningsrätten i Umeå
39. Förvaltningsrätten i Växjö
40. Grönlunds Yrkesutbildningar AB
41. Göteborgs kommun
42. Haparanda kommun
43. Hultsfreds kommun
44. Hylte kommun
45. Högsby kommun
46. Härnösands kommun
47. Hörselskadades Riksförbund (HRF)
48. Inspektionen för Arbetslöshetsförsäkringen (IAF)
49. Inspektionen för socialförsäkringen
50. Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU)
51. Integritetsskyddsmyndigheten
52. Irisgruppen, Iris Sverige AB
53. Jokkmokks kommun
54. Justitiekanslern
55. Jämställdhetsmyndigheten
56. Kammarkollegiet
57. Kammarrätten i Stockholm
58. Karlshamns kommun
59. Konstnärsnämnden
60. Konstnärliga och litterära yrkesutövares nämnd (KLYS)
61. Kommunal

62. Konkurrensverket
63. Kriminalvården
64. Landsorganisationen i Sverige (LO)
65. Lernia AB
66. Lessebo kommun
67. Linnéuniversitet
68. Livek, ekonomisk förening
69. Ljusdals kommun
70. Lunds universitet
71. Länsstyrelsen i Kalmar län
72. Länsstyrelsen i Norrbottens län
73. Länsstyrelsen i Skåne län
74. Länsstyrelsen i Stockholms län
75. Länsstyrelsen i Värmlands län
76. Malmö kommun
77. Manpower Matchning
78. Migrationsverket
79. Misa AB
80. Montico kompetensutveckling AB
81. Motala kommun
82. Myndigheten för delaktighet
83. Myndigheten för digital förvaltning (Digg)
84. Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser
85. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor
86. Myndigheten för yrkeshögskolan
87. Mölndals kommun
88. Nacka kommun
89. Norbergs kommun
90. Nationella nätverket för samordningsförbund (NNS)
91. Näringslivets regelnämnd NNR
92. Oskarshamns kommun
93. Palm & Partners Bemanning AB
94. Polismyndigheten
95. Propus AB
96. Randstad RiseSmart
97. Region Gävleborg
98. Region Norrbotten
99. Region Skåne
100. Region Stockholm

101. Region Värmland
102. Region Västernorrland
103. Region Östergötland
104. Riksdagens ombudsmän (JO)
105. Riksförbundet Vuxenutbildning i Samverkan (ViS)
106. Riksorganisationen för idéburen välfärd (Famna)
107. Riksrevisionen
108. Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige
109. Saco studentråd
110. Sandvikens kommun
111. Samhall
112. Seko, Service- och kommunikationsfacket
113. Skatteverket
114. Skoopi – arbetsintegrerade företagens organisation
115. Småföretagarnas riksförbund
116. Socialstyrelsen
117. Fackförbundet ST
118. Statens servicecenter
119. Statens skolinspektion
120. Statens skolverk
121. Statistiska centralbyrån
122. Statskontoret
123. Stockholms kommun
124. Stockholms universitet
125. Strömsunds kommun
126. Studieförbundet Folkuniversitetet
127. Svensk scenkonst
128. Svenska ILO-kommittén
129. Svenskt Näringsliv
130. Sveriges akademikers centralorganisation (SACO)
131. Sveriges akademikers centralorganisation i staten (SACO-S)
132. Sveriges a-kassor
133. Sveriges advokatsamfund
134. Sveriges Dövas Riksförbund (SDR)
135. Sveriges elevkårer
136. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)
137. Synskadades Riksförbund (SRF)
138. Söderhamns kommun
139. Teknikföretagen

140. Tillväxtverket
141. Tjänstemännens centralorganisation (TCO)
142. Totalförsvarets plikt- och prövningsverk
143. Trelleborgs kommun
144. Trygghetsstiftelsen
145. Täby kommun
146. Vilhelmina kommun
147. Umeå kommun
148. Unionen
149. Upphandlingsmyndigheten
150. Uppsala kommun
151. Uppsala universitet
152. Verket för innovationssystem (Vinnova)
153. Västra Götalandsregionen
154. Yrkesakademin AB
155. Åmåls kommun
156. Östersunds kommun
157. Östra Göinge kommun

Remissvaren ska ha kommit in till Arbetsmarknadsdepartementet **senast den 12 november 2021**. Svaren bör lämnas per e-post till a.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till maria.wikhall@regeringskansliet.se. Ange diarienummer A2021/01723 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.

Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i promemorian. Om remissen är begränsad till en viss del av promemorian, anges detta inom parentes efter remissinstansens namn i remisslistan. En sådan begränsning hindrar givetvis inte att remissinstansen lämnar synpunkter också på övriga delar.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Promemorian kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Remissinstanserna kan utan kostnad beställa tryckta exemplar av promemorian via ett [beställningsformulär hos Elanders Sverige AB](#).

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria Svara på remiss – hur och varför (SB PM 2003:2, reviderad 2009-05-02). Den kan laddas ner från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Charlotte Kugelberg
Expeditionschef

Kopia till

Elanders Sverige AB, e-postadress: betankande@elanders.com